

○ Familien Glass-Køhler foran det karakteristiske mindesmærke for Transnistriens løsrivelse fra Moldova.

○ Den 27-årige fodboldspiller Patrick Pedersen med Nicole og 2-årige Ava på »Love Café«.

○ Sheriff stadion i Tiraspol umiddelbart før pokalkampen mod Milsami fløjtes i gang.

Transnistrien - et levende Sovjet-museum

En fortælling fra Transnistrien hvor vi blandt andet stifter bekendtskab med et hotelværelse med stripperstang samt en dansk fodboldfamilie

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@mja.dk

Transnistrien har ingen lufthavn, så vi er steget om bord i en Mercedes mini-bus, der har set sine bedste dage i den italienske hovedstad Rom. Nu er den endt som pensionist på ruten mellem Moldovas hovedstad Chisinau og Transnistriens Tiraspol.

Lige efter grænsen bemærkes et større opbud af militært personel og isenkram, samt en nedgravet, camoufleret russisk tank.

Transnistrien husede størstedelen af Moldovas industri. I dag ligger fabrikkerne øde hen. Området har en tårnhøj arbejdsløshed og mange unge søger til udlandet for at skabe sig en tilværelse. Landet er i dag mest kendt som en Sovjet-enklave i et imperium, der ikke længere findes.

Vi lægger mærke til Sheriff-tankstationer og supermarkeder. Ejeren Victor Gusan står også bag en tv-kanal, et mobilselskab, to brødfabrikker og meget andet og, ikke at forglemme, fodboldklubben F. C. Sheriff.

Vi står ud af bussen et par minutter over 8. Der er overskyet og regner let. 8.20 svinger vi rundt om et gadehjørne og samtidig springer er adræt lyshåret mand ned af trappetrinene foran »Love Café« og giver hånd. Det er den danske fodboldspiller Patrick Pedersen, som spiller i F. C. Sheriff og som vi har en aftale med.

Svært at få kontakt

Det har været en opgave i sig selv at få kontakt til den danske fodboldspiller. Mails på engelsk til hans klub F.C. Sheriff, blev ikke besvaret. Velmenende journalister, der har skrevet om ham, kunne ikke hjælpe og en mail til hans barndomsklub i Hirtshals strandede også i fisker-

byen. Tre dage før afgang griber jeg, som et sidste desperat forsøg telefonen, og ringer til halbestyren i Hirtshals Boldklub, Johnny Knudsen. »Jow da, - den mail kan jeg godt huske«. »Kan du ringe tilbage, - øh nej, - du får sgu lige nummeret til Tove, hans mor«. Og sådan blev kontakten etableret.

På »Love Café« med Patrick

Patrick fremstår som en yderst sympatisk og dedikeret sportsmand og er langt fra noget snakkechatol eller brokkehoved. Han giver dog udtryk for, at den måneds lange træningslejr i Tyrkiet, som han startede sit ophold med, var lang, men det var han bekendt med på forhånd. Hvad han ikke vidste var, at kl. 12 dagen før hver kamp, går holdet i »karantæne« og kan ikke være sammen med deres familie. Hans kæreste Nicole er ankommet for nylig, men har ikke opholdstilladelse, da de endnu ikke er gift. Når tre måneders viset er udløbet, må hun rejse ud i et halvt år, før hun kan vende tilbage. På spørgsmålet om hvordan det er at være medrejsende kæreste, svarer hun, at det er fint nok, så længe hun kan regne med, at eventyret slutter i et imperium, der ikke længere findes.

Vi joker med, at vi for kort tid siden var rundt i samtlige byens supermarkeder, men måtte opgive at få frisk fisk med hjem. Fiskehandleren på havnen var lukket. Vi havde den der irriterende fornemmelse af, at alle andre end os vidste, hvordan det kunne lade sig gøre. Og ganske rigtigt. »I kunne bare have ringet«, svarer Nicole. »Det er noget med forbindelser«.

Fast angriber

Patrick er fast angriber på holdet, der består af mange udlændinge. Ved træningen bliver der tolket på tre sprog. Sheriff var den første moldaviske klub til at ansætte spillere fra Afrika og Sydamerika. Det er en regel, at der skal være mindst fire nationale på holdet. Den 27-årige vendelbo har tegnet kontrakt for foreløbigt to sæsoner. Det er fuldstændig no-go at tage en kamp, fortæller Patrick. Klubben har vundet det moldaviske mesterskab 14 ud af de sidste 16 sæsoner. Faktisk spiller

Sheriff pokalkamp i morgen. Han lægger gerne billetter ved indgangen til os. Problemet er, at vi skal med den sidste bus tilbage over grænsen klokken 19, og kampen begynder klokken 18. Der er langt fra stadion og ind til busstationen. Det må der være råd for.

Værelse med stripperstang

Vi har endnu ingen transnistriske rubler til at betale for kaffen, en pandekage og en øl, men det klarer de to nordjyder. Det virker lidt spojet, nu vi har inviteret os selv. Går man i en bankautomat kommer der russiske rubler ud. Landet er ikke koblet på det normale ATM-system, så vi skal i et vekselkontor.

Vi har indlogeret os på hostel »Like Home«. Den såkaldte luksus-suite er ganske overraskende nok et stripperrum med højrode vægge, sort spejloft og stripperstang i midten. Vi må hurtigt erkende at det er svært at virke mere yndefuld, end en sæk kartofler på sådan en stang.

Yndefuld er heller ikke manden i huset, der serverer morgenmaden iført slidte blå gymnastikshorts, forvasket ærmeløs trucker t-shirt samt plasticsandaler, intet andet, bortset fra uglet morgenfrisur. Men det er vældig socialrealistisk. Vores værtinde har fortalt, at manden er ved militæret. Det gode er, at han arbejder to dage og har fri i to dage. Han kan lade sig pensionere som 40-årig. Det kedelige er, at han ikke på noget tidspunkt kan forlade landet på grund af den militære- og politiske situation. »Men vi har vores måder«, betror hun mig, med et glimt i øjet.

En motorcykel står parkeret i entreen bag porten. Den tilhører Jesper, som er en ung pædagogmedhjælper fra Århus. Han har været helt i Teheran og vende på en fire måneders køretur. Han spørger interesseret til hullerne i vejen mod Chisinau, for at få et indtryk af, hvor megen slalomkørsel der venter i morgen.

Fire Putin-plakater

I en boghandel køber vi fire Putin-plakater. Under Putins stålsatte blik står en tekst i store blokbogstaver. Vi genkender kun »Putin«.

: fakta

TRANSNISTRIEN

Transnistrien er et udbryderområde beliggende på en stribe land mellem floden Dnestr (deraf landets navn) og den østlige moldaviske grænse til Ukraine. Der bor cirka 470.000 mennesker i området.

Foran parlamentet vejer en stribe flag stolt i den friske vind. Vi genkender ingen af dem. En syv-otte meter høj Lenin statue i brun granit er placeret midt på pladsen foran bygningen.

På den modsatte side af den trafikerede boulevard ligger det historiske museum. Tykke brune gardiner tillader ikke meget lys at slippe ind. Lyset tændes. Det er slukket af sparehensyn. Det ligner et sted, der ikke har været rørt ved siden 1950. I en montre ses en t-shirt med motiv af Putin med cool solbriller der hilser et par MIG jagerfly, et indrammet »venskabsbroderi«, hvor det transnistriske og russiske flag smyer sig om hinanden.

Det som gør mest indtryk, er et lokale der er viet til sort/hvide fotos fra borgerkrigen i 1992. Alt er teksten på russisk. Vores værtinde tilbyder at sætte os af foran Sheriff-stadion før kampen og hente os efter en halv times spil af 1. halvleg og køre os ned til stationen. Det er virkelig fornem service.

400 tilskuere

Det er køligt i vejret, overskyet og regner let, da vi ankommer til det futurisk udseende fodboldstadion. Sikkerhedsfolkene taler kun russisk. Billetter fra Patrick Pedersen forstår de ikke noget af, men de forsøger at checke os for ulovlige sager. En engelsktalende fan hjælper os med forståelsen. Der er fri entré til dagens kamp. Vi syner ikke af meget på de gule metalsæder, som der er 14.000 af. Tilskuertallet overstiger næppe 400 i denne første semifinale mod Milsami. Til gengæld er der stort opbud af tv-kameraer. Måske sender de den på en offentlig kanal. Det normale tilskuertal er ifølge Patrick omkring 2000.

Seks - syv indskiftningsspillere af meget forskellig etnicitet varmer op lige, hvor jeg står. De griner og fjoller en del som de store drenge de er. Da jeg har stået foran dem nogle minutter og fotograferet, bliver jeg

henvist til tilskuerpladserne. I stedet lister jeg hen bag boksene, hvor en ny sikkerhedsmand tiltaler mig på russisk. Det er tilsyneladende VIP-området jeg uforvarende har bevæget mig ind på.

Spillerne kommer på banen og præsenteres på storskærmen. Nationalhymnen afspilles. Højtaleranlægget fejler ikke noget. Vi medbringer et stort dannebrog, men lader det blive i rygsækken. Har allerede fået irettesættelser nok for i dag. Ca. 30 hardcore fans, i hver sin ende, gjaldet nogle gange og så går spillet i gang.

Patrick har rollen som klassisk forward. Vi når akkurat at købe en sej gul Sheriff-kasket i souvenirbutikken til sønneke på vej derfra og en kuglepen, der ikke virker. Det er en perfekt afrunding på mødet med den danske spiller, at se ham i aktion på hjemmebanen. At vi ikke når at se hele kampen, er uden betydning.

Mærke eventyret

Ude på vejen venter vores søde værtinde på os som aftalt. Hun får resten af rublerne til chokolade til børnene. Snart bumler vi ud af Tiraspol's hullede udfaldsveje medens mørket falder på. Månen er fuld, - den tumler rundt i horisonten i bussens venstre side og er snart det ene, snart det andet sted. Langs vejen er der træer på begge sider som i en lang allé. En enkelt kvinde stiger på undervejs, - sætter sig på forsædet, ellers er vi alene med chaufføren. Jeg læner mig frem mod sædet foran mig, hvor mine to teenagepiger sidder. »Kan I mærke jer selv midt i eventyret lige nu?« spørger jeg ledende. Det kan de heldigvis.

Mødet med den lille danske fodboldfamilie har afgjort givet en ekstra dimension til besøget i Tiraspol. Det er som regel mødet med mennesker, - sjældent hotelværelser, - der står tilbage i erindringen efter et besøg i et nyt land.

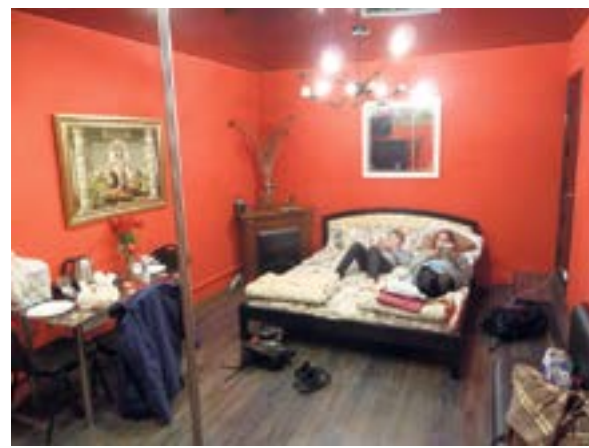
Medmindre de altså er udstyret med stripperstang!

○ Lenin ser beslutsom ud foran parlamentsbygningen.

○ Det historiske museum hvor Putin hilser på et par jagerfly. De tre børnesutsko nederst i montren giver ikke umiddelbart nogen mening.

○ Luxussuiten er et stripperrum med alt hvad der hører til. Gad vide hvad de røde vægge har oplevet ...

○ Lastbil i Sovjet-stil med platform øverst til reparation af strømførende ledninger til bybusserne.